

Sveriges skolledares svar på Sverigedemokraternas föreslagna ändringar i uppdragsplanen år 2026 för Barn – och utbildningsnämnden

Inledning

Sveriges Skolledare vill med detta yttrande tydliggöra ansvarsfördelningen mellan rektor och nämnd samt klargöra vilka av de föreslagna åtgärderna som är förenliga med gällande lagar och förordningar. Skollagen ger rektorn ett tydligt mandat att leda och fördela arbetet på sin enhet. Politiker och nämnd beslutar om övergripande ramar såsom budget, organisation och mål, men ska inte detaljstyra den inre organisationen. När politiska beslut går in på rektors område uppstår risk för lagbrott, otydlig ansvarsfördelning och minskad flexibilitet i verksamheten.

Bedömning av förslagen

1. Andelen behöriga förskollärare skall vara en per avdelning

- **Bedömning:** Skollagen anger att utbildningen ska bedrivas av personal med pedagogisk insikt och behörighet. Krav på en viss fördelning av behöriga per avdelning är en fråga om inre organisation och faller under rektors ansvar.
- **Risk:** Politisk detaljstyrning av personalfördelning inskränker rektors mandat enligt skollagen.

2. Bevaka andel barn med två utrikesfödda föräldrar

- **Bedömning:** Strider mot GDPR och diskrimineringslagstiftningen. Skolan får inte registrera föräldrars födelseland eftersom det saknas lagstöd.
- **Risk:** Integritetsproblem, stigmatisering och administrativ börda.
- **Slutsats:** Förslaget är olagligt och bör avvisas.

3. Bjud in föräldrar regelbundet till förskolan – rapportera antal besök

- **Bedömning:** Att bjuda in föräldrar är positivt och förenligt med skollagens krav på samverkan. Däremot är rapporteringskrav på antal besök en detaljstyrning av verksamheten.
- **Risk:** Skapar administrativ börda och kan uppfattas som kontroll av föräldrar snarare än stöd.
- **Slutsats:** Samverkan ja, rapporteringskrav nej.

4. Bjud in föräldrar regelbundet till skolan – rapportera antal besök

- **Bedömning:** Samma som ovan. Föräldrasamverkan är lagstadgad, men rapporteringskrav på antal besök är inte förenligt med skollagen.
- **Risk:** Administrativt tungt, risk för felaktig användning av uppgifter.
- **Slutsats:** Bör avvisas.

5. Rapportera hur hög andel behöriga ämneslärare varje elev har i varje ämne

- **Bedömning:** Skolverket samlar redan in statistik om lärarbehörighet på skolnivå. Att rapportera på individnivå strider mot GDPR och är inte tillåtet.
- **Risk:** Integritetsproblem, administrativ börda, felaktig användning av data.
- **Slutsats:** Olagligt och bör avvisas.

6. Se över antal förskollärare i kommunen och fördela ut vid behov

- **Bedömning:** Övergripande resursfördelning är en politisk uppgift. Men fördelning på enhetsnivå är rektors ansvar.
- **Risk:** Om politiker detaljstyr fördelningen på enhetsnivå inskränks rektors mandat.
- **Slutsats:** Tillåtet på kommunnivå, men inte som detaljstyrning av enskilda enheter.

7. Rapportera hur hög andel barn med två utrikesfödda föräldrar det finns i varje skola och i varje klass

- **Bedömning:** Strider mot GDPR och diskrimineringslagstiftningen. Skolan får inte registrera föräldrars födelseland.
- **Risk:** Integritetsproblem, stigmatisering, administrativ börda.
- **Slutsats:** Olagligt och bör avvisas.

Sammanfattning

- **Lagliga hinder:** Förslag om registrering av föräldrars födelseland och rapportering på individnivå strider mot GDPR, diskrimineringslagstiftningen och saknar stöd i skollagen.
- **Ansvarsfördelning:** Politiker ska ange ramar, men rektorn ansvarar för personalfördelning och organisation. Detaljstyrning av rektors uppdrag är inte förenligt med skollagen.
- **Praktiska risker:** Administrativ börda, minskad flexibilitet och risk för otydlig ansvarsfördelning.

Facklig ståndpunkt

Sveriges Skolledare framhåller starkt att nämnden ska avvisa de förslag som innebär:

- Registrering av föräldrars födelseland.
- Rapportering på individnivå om lärarbehörighet.
- Detaljstyrning av rektors personalfördelning och organisation.

Vi i Sveriges Skolledare Askersund står bakom principen att rektors ansvar enligt skollagen måste respekteras. Politiska beslut ska ange ramar – inte detaljreglera skolans inre organisation.

Följande fackförbund ställer sig bakom Sveriges Skolledares skrivelse:

Kommunal

Sveriges Lärare

Vision